

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod	
z objetimi in določeni dnevnimi	z neobjetimi in določeni dnevnimi
za 1000	K 20-
za 100	K 2-
za 10	11-
za 1	150-
za mesec	120-

Tegih dni se frankirajo. Naključje bo na vrednosti.

Krajkova ulica št. 5, v nadstropja, telefonski st. 24.

Primorska.

Burni prizori v deželnem zboru tržaškem.

Iz Trsta se nam piše: Točno ob sedmih ur zvečer se je sinčič sešel novo izvoljeni deželni zbor na prvo sejo: 1. Prišli so vsi razun dr. Cosulich in dr. Rusconi, ki sta se opravičila. Zasedli so poslanici prostore v novo preurejeni zbornici, ki ima sedaj prostora za 80 poslanec, v treh vrstah, kakor preje namreč na desno naši poslane v zadnjih vrsti pa socialisti. Predsedstvo je prevzel najstarejši poslanec Budinich a tajanstvo najmlajši — Slovenc dr. Wilfan. Galerije so bile natlačeno polne, a pred mestno palačo zbranega mnogo občinstva. Deželni zbor je v kratkih besedah pozdravil namestnik princa Hohenlohe, na kar so bili zbrani razni odseki. Nato je vložil poslanec dr. Rybař na namestnika interpelacijo radi ostudnega in lažnjivega pisanja italijanskih listov na rovač Slovencev glede nedeljske kolesarske dirke. Interpelacijo je čital slov. poslanec in tajnik dr. Wilfan. Med čitanjem interpelacije je nastal na galerijah pravi huronski krik. — Druhaj je upila vse mogoče psovke na Slovence, pela in rjula. »Patria di Rossetti in Lega nazionale. — Nekdo je zaklical italijanski: »Hohenlohe, reci da je došlo! — Hohenlohe jezno pogleda na galerijo. — Slovenski poslanec dr. Martinis se obrne proti kričnemu žugaju: Jim! Le počakajte, bomo vas še naučili do stnosti! Ko je bila slednjič interpelacija prečitana, je vsled vladajočega hrupa predsednik zaključil sejo.

Ko so stopili slovenski poslaneci na veliki trg, so bili od druhal izvižgani. Prišla je policija in razgrajače razgnala. Socialdemokratje so se vedeli dostojno. Pričakovali so svoje poslance, katere so, prepevaje delavsko himno, spremili z velikega trga.

Italijani so grozno iz sebe, da bo javnost vsled Rybařove interpelacije spoznala, kojiko je na nedeljskih dogodkih resnice in kdo je pravzaprav lopov!

Deželni zbor istrski.

Iz Kopra se nam piše: Dne 22. t. m. ob 11. dopoldne se je postal novoizvoljeni deželni zbor istrski, ob velikem zanimanju občinstva in politikov.

Namestnik princa Hohenlohe je prišel v gala uniformi in predsednika in pozdravil deželni zbor v italijanskem in hrvatskem jeziku, rešiši, da upa v treznost in dobro voljo poslanec, da bodo isti storili deželi ono, kar vsak posameznik iz sreča želi. Upa, da se bodo k delu na korist dežele istrske zbrane vse moči deželnega zbara v skupnem in resnem delu. Nato je namestnik predstavil deželnega glavarja dr. Rizzija in podglavarja dr. Laginjo. Dr. Rizzi je nato nagovoril poslance v italijanskem, dr. Laginja pa v hrvatskem in italijanskem jeziku.

Seja je bila po kratkem zborovanju zaključena, a se bo čez par dni zopet nadaljevala.

Kakor je bilo razvideti že iz pisave italijanskih listov, tako tudi iz obnašanja italijanskih deželnih poslanec, hočejo le ti preprečiti izvleitev novega deželnega odbora, kjer naj bi absolutna moč Italijanov za vselej končala. Italijani hočejo namreč zahtevati, da Hrvatje privolijo v deljenje istrskih občin tako, kakor to prija Italijanom. Ako Hrvatje v te ne privolijo — kar je seveda prav gotovo — bodo Italijani preprečili ali vsaj zavlekli sestavo novega deželnega odbora, kjer so danes še absolutni gospodarji.

Nadaljnje razvitje se z natestjo pričakuje. Vidi se, kako težko je signorom naposlед vendarle zapustiti krično zasedene domene.

Prvo „pozitivno“ delo „Šolskega društva“ v Celovcu.

(Razdruženje celovške podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda.«)

Kdor se še do sedaj ni mogel odločiti v presojevanju »oficijalne« slovenske koroške politike, temu je pregnalo zadnje dvome zborovanje podružnice »Družbe sv. Ciril in Metoda« v sredo 14. t. m.

Podajamo tu obširno poročilo, po katerem lahko svojo sodbo vsak sam napravi.

Podnačelnik g. dr. Breje je otvoril občini zbor, pozdravil navzoči in izrazil veselje nad velikim številom zborovalcev. Kot edini važnejši dogodek na šolskem polju omenja ustanovitev »Šolskega društva«, proti kateremu se je vodstvo Ciril-Metodove družbe izrazilo, da pozdravlja njegovo ustanovitev in da bo skušalo z njim skupno delovati. Delovanje obči društve se torej nikakor ne bo križalo. (Citatelj naj se na to spomni na koncu tega poročila!)

Nato omenja izgubo, ki nas je zadel s smrtnjo g. V. Legata, ki je bil med drugim tudi delaven blagajnik naše podružnice. Na govornik poziv vstanejo zborovaleci s svojimi sedeževi v znak sožalja.

Nato dobi besedo g. tajnik Errat, ki je podal obenem tudi blagajniško poročilo. Oboje je bilo zelo kratko, ker ni bilo kaj poročati; podružnica že od leta 1907 ni zborovala. Kar je v blagajni (okrog 85 K), je večinoma vplačano baš pred občnim zborom.

V zborovalnicu je nastal molk, ki ga je nekolikokrat pretrgal dr. Breje, izvajajoči kritiki. Ce bi bil kdo drug predsedoval, bi bil kratkomo prešel k volitvam, kajti kritikovati speče podružnice in njihove odbore, o katerih je vsakemu iz časnikarskih polemik znano, da niso hoteli delati — to je pač zelo kočljiva stvar, tembolj na meji, kjer je vedno treba skrbeti za kolikortoliko prijateljske odnoscje.

A pozneje je postal vsakemu jasno, zakaj g. dr. Brejcu ni bilo do volitve, zakaj je hotel imeti čim najbolj burno zborovanje.

Slednjič se je oglasil g. Bernot, kar je pozdravil g. dr. Breje s takrat še nerazumljivo opazko: »Torej samo g. Bernot se upa!«

Ta izjavlja, da ni bil namenjen govoriti k tej točki, pa izvajanje gospoda predsednika ga k temu sili. A kritika to ne bo, ampak le konstatuje, da je podružnica spala, da ni nje delala in da to tudi odbor priznava. Ker so to provzročile razmere, ki jih noče kritizovati, ker so posledica politike in političnih stremljenj, kar pa ne spada na občni zbor podružnice naše šolske družbe, zato se bodo njegove besede nanašale le na bodočnost kako imamo delati.

Nato govoriti o važnosti Celovca zaradi mesta samega, okolice in cele dežele. Kako bi se kak drug narod brigal za tako postojanko, kaj vse bi storil, da se mu ne izgubi prav noben posameznik, dočim smo mi skoro popolnoma mirno gledali, da se je mesto tako pomembilo, da je večina danes mnenja, da se mora izgubiti v takoj »trdo nemškem« mestu vsaka manjšina. In na občnem zboru podružnice Ciril - Metodove, ki bi imela pri nedostatku drugih društev voditi vse narodno življenje, slišimo le — da ni nje delala. Posebno ne v šolstvu. Imeli bi tu imeti ljudsko in meščansko šolo, a nimamo niti vrtca, niti ne skrbimo za privatni ponik v slovenščini. Podružnica ima to pravljati, zbirati, imeti v evidenci vsako rodbino, vsakega otroka. To delo in kar je ž njim v zvezi, to bi bilo mnogo večjše, nego samo pobiranje prispevkov.

Inšerati veljajo: potrošnega peti vrst in enkrat po 14 vin, na dva krat po 12 vin, na trikrat ali včetkrat po 10 vin. Pri večjih inšeracijah po dogovoru.

Univerzitativne inž. na poštni pošiljanje, raziskovanje, inžerati itd. to je administrativne stvari.

Ponavljana številka velja 18 vizirjev.

Na dnevnem, načrtljenem krov zvezdastemu naročilu se ne ozira.

Varovalna številka velja 41 vizirjev.

»Slovenski Narod« velja po pošti:

na Avstro-Ogrski:

celo leto 2 K 25-

pol leta 12-

četr leta 5-50

na mesec 2-30

na Nemčijo:

celo leto K 25-

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30.-

Vprašanjem glede inžeratov naj se priloži na odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnštvo: Krajkova ulica št. 5 (spodaj), dvorišče levo), telefon št. 25.

pripravljeni vedno in povsod pomagati.

Te številke so menda gosp. dr. Brejcu malo zmešale štreno, kajti polnoma brez povoda se je začel braničiti tako razburjeno, kakor ni bilo na mestu. Da je začela Ciril - Metodova družba delati šele v zadnjem času in da daje podpore tja in tako, da on s tem ni zadovoljen. Sploh da z družbo ni zadovoljen noben Korošec, »odkar so na veliki skupščini v Bohinjski Bistrici l. 1907 porinili nas in naše somišljenike na stran. Mi se od takih študentov komandirati ne damo, pa je. Od takrat nimamo do Družbe nobenega zaupanja več.«

Gosp. Bernot nato izjavlja, da obžaluje strogi ton na zborovanju tako eminentno kulturnega društva. Pri stvarnem presojevanju Ciril - Metodove družbe pride v poštev edino njenje delovanje, osebe nas ne smejo brigati. In tu da mora konstatirati, da se dozdaj še nikdo ni drznil trdit, da bi bila Družba kak denar slabo naložila. Družba mora skrbeti za vso slovensko zemljo in zelo slabo znamenje bi bilo, če bi imela Koroška res očitati Trstu kako protekajo. — Tem manj baš sedaj, ko so zadnje volitve tako sijajno dokazale, da je bil denar Ciril - Metodove družbe v Trstu naravnost izvrstno naložen. Kar se pa tiče zaupanja ali nezaupanja napram glavnemu vodstvu, je pa stvar ta, da koroške podružnice lahko pridružijo brez ozira na kako zaupanje. Denarja iz Koroške še ni šlo nič in ne pojde, nasprotno, delo pa, izobraževanje in probujanje, to itak ne more biti v izgubo. Če pa že hočemo pokazati vodstvu nezanapajanje, delajmo več, nego ono in nego smo sami prej — a nikakor ne razdirajmo. Tudi če bi res premalo denarja pošiljala na Koroško, bi to še ne smelo biti povod za nasprotovanje. Denar je mnogo, toda ne vse; mnogo večjo vrednost ima delo, ki zvišuje notranjo ceno posameznikov in s tem naroda. Govornik pozivlja še enkrat k stvarnemu in mirnemu razpravljanju, kajti, če se ne snidemo na tem polju, na drugem se tudi ne bomo.

Gosp. dr. Brejje in urednik »Mira«, gosp. Smolej, sta nato zavračala krivido na gosp. dr. Müllerja, češ, da je ta »med vrsticami« napadal gosp. dr. Brejje.

Ta je nato pribil, da ni niti nikogar imenoval, niti nikogar mislil žaliti, ampak samo branil napade na glavno vodstvo, kar je pa dolžan storiti. Sploh niti ne ve, s katerimi besedami, ali s katerimi mislimi svojega govora da bi bil imel žaliti gosp. dr. Brejje. Da pa je odgovarjala njegova obramba Ciril - Metodove družbe resnici, je pričela tudi gosp. župnik Treiber, ki je na lanskem skupščini v Ptuju hvalil delovanje Ciril - Metodove družbe v vsakem oziru in se ji zahvaljeval v imenu Korošcev. Vsaj temu naj verjamemo, če ne njemu.

A niso verjeti. Celo gosp. župnik Treiberja so se odrekli in gosp. dr. Brejje je kratkomalo izjavil, da je gospod Treiber — odvisen od Ciril - Metodove družbe. Nato je začel še enkrat razlagati, da Ciril - Metodova družba ne dela Korošcem v prid, da niti ne more odpomočiti koroškim šolskim razmeram — ker ne pozna razmer v deželi; niti potovalni učitelji da ne bo mogel pomagati, ker »ne živi in ne trpi med nami«. Kot dokaz, da je razgovor sreča, župnik Treiber, ki je na lanskem skupščini v Ptuju hvalil delovanje Ciril - Metodove družbe v vsakem oziru in se ji zahvaljeval v imenu Korošcev. Vsaj temu naj verjamemo, če ne njemu.

Dobro je rekel gosp. dr. Müller,

da tistega, ki noče razumeti, ne prepiča, tudi če mu razlagajo 3 dni. Za

take ljudi ni nič samoobeebi razum-

ljivega; če se potezate za vseučilišče, morate vedno dostaviti, da hočete tu di srednje šole, če ne vam poreko, da ne veste, da teh še tudi nimamo.

Ko je bilo že na vse strani jasno, da odbor ni nič delal, ker ni hotel, da nasprotuje društvu, ki mu stoji na čelu, pride na vrsto absolvitorij. G. Bernot je torej predlagal, da se preide na dnevni red, ker bi bilo vsakemu težko glasovati za absolvitorij takemu odboru, dočim zopet ni potreben, da bi izvili neprilike s tem, da ga odrečemo. Blagajnikovo poročilo pa je itak odobreno. Toda gosp. dr. Brejje ni hotel, dasi je ostal dolžan odgovor na vprašanje, če bi sam glasoval za absolvitorij v takem slučaju; poznal je svoje ljudi, da bi glasovali tudi za to, da je $2 \times 2 = 5$ in izvili predlog, da občni zbor absolvitorij odreka. Vse njegovih 21 je glasovalo proti . . .

K točki »volitve« se je oglasil gosp. Smolej in predlagal, — razdruženje društva. Utemeljeval je sičer na dolgo in široko, a vendar ni nihče vedel, kam da meri, prav do konca, ko je izstrel predlog sam. Ni čudo! Lahko je utemeljevati ustanovitev novega društva, lahko je pričevati za vstop v kako društvo, a — nemogoče je, stvarno zavegvarjati razbijanje društva s tako idealnim namenom, kakor ga ima Ciril - Metodova družba.

Ko se polegli kljuci ogorčenja je gosp. dr. Brejje še enkrat začel »utemeljevati«. Razlagal je zgodovino pogajanj in se najbolj jezik na to, da je glavno vodstvo prepustilo končno odločitev — glavni letni skupščini, češ: te skupščine že poznamo! Najgraj je pa vsekakor to, da vlačijo v blato svojih političnih strasti celo velezaslužnega gospoda T. Zupana, ki je baje svojega časa izrazil misel, naj bi Korošci ustanovili lastno šolsko društvo. Kaj bo pač rekel osveli mož, ko bo slisl, da se pod zaščito njegovega imena razbili podružnično društvo, ki mu je žrtval polovico svojega življenja in ki ga je v zahvalo soglasno izvolilo za svojega časnega člana!!

Predlog gosp. Smoleja je bil sprejet z 21 proti 13 glasovom.

Še isti večer se je del zborovalcev zbral na poziv gosp. dr. Müllerja, kot pooblaščenca vodstva Ciril - Metodove družbe, da ustanovi novo podružnico.

Vpisani je bilo 22 članov in izvoljen odbor: načelnik g. Z. Bernot; tajnik g. I. Stuhel; blagajnik g. L. Baydek in odborniški namestnik g. J. Cad.

da bomo v jeseni razpolagali z nič manj ko 170 glasovi. Ob dobrem vodstvu se moramo povzdigniti. Za vse češke bomo prečili, da pride do vlade kabinet, ki bi bil Slovanom takoj soražen, kakor Bienerthov.

Proti češki šoli.

Dunaj, 22. julija. Okrajni zastop v Meidlingu pri Dunaju je protestiral proti nameravani ustanovitvi češke šole v tem okraju.

Francija.

Novo ministrstvo.

Pariz, 22. julija. Skoro gotovo je, da prevzame vodstvo ministrstva Briand. Sicer pa se bodo izvršile le male izpomembe, odša bota najbrže le vojni in mornariški minister, na vsak način pa se ne vrne več kolonialni minister.

Angleška.

Projektirana balkanska konferenca.

London, 22. julija. »Daily Graphic« poroča, da se vedno namejavajo sklicati balkansko konferenco, da pa dela veliko težav stališe Anglie. Avstrija bi rada, da se spremeni berolinska pogodbă potom spomenice, Anglia pa predlaga, da se to zgoditi potom reklamacije, ki bi jo podpisali pooblaščenci signatarnih vlasti. Spremenili bodo 30 paragrafov, členi o Kretni pa ostanejo nespremenjeni.

Parlament.

London, 22. julija. K debati o zunanjem položaju je priglašenih 12 predlogov. — Glede perzijskega vprašanja se je prijavilo 20 govornikov. Državni tajnik za zunanje zadeve Edvard Grey bi rad, da se ne debatira o Kretni.

Špansko-maroški konflikt.

Madrid, 22. julija. Mavri so skušali španskemu generalu Morinu odvetiti njegovo pozicijo, pa so moralni to namero opustiti. Na obeh straneh so izgube prav velike.

Položaj v Perziji.

Petograd, 22. julija. Med tem, ko je v glavnem mestu že stalno popolen mir in red, prihajajo iz province sedno poročila o nemirih. Čuje se, da bodo konstitucionalci tudi v bitvigaša Šaha pred sodiščem.

Berlin, 22. julija. Iz Teherana: Kronanje je preloženo, ker razen ruske in indijske vlade še nobena ni naznana, da priznava novega Šaha in bi torej dotični poslaniki ne mogli prisostvovati kronanju. Kronanje se bo vršilo šele 31. julija ob navzočnosti vseh evropskih poslanikov. — Včeraj je bil velik vojaški sprejem, pri katerem je novi Šah imel slavnosten nagovor.

Peru in Bolivijs.

Berlin, 22. julija. Konflikt med državama Peru in Bolivijo je poravnjan, ker se je Bolivia opravila.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi je predsednik Tarabocchia reagiral na vesti, da bi bil v neki gostilni v nedeljo nazdravljal Nastića. Rekel je, da niti on, niti kateri drugi član senata ni bil v nedeljo v Širšekovi gostilni, torej tudi ni mogel tam nazdravljati Nastića, on sam je bil v nedeljo v Brežicah, kjer je do večera sedel na vrtu »Narodnega doma«. Zato z indignacijo odbija izmisljotine, ki so jih pribičeli nekateri listi. Nato je proglašil sklep senata, da se dr. Hinkovič kaznuje na 100 kron disciplinarne globe, ker je izrekel sum, da je Nastića podkupil ban baron Rauch.

Dr. Hinkovič je konstatiral razna protislovja v brošuri »Finale«. Po statutu, priobčenem v tej brošuri, bi imela revolucionarna organizacija na Hrvatskem podpirati one elemente, ki se bore za samostalnost Hrvatske in združenje z Dalmacijo. Po komunikatu pa bi se imela, kakor trdi Nastić, pričeti teroristična akcija na Hrvatskem v februarju. Štatič je izšel v decembri 1907., ko je bil ban Rakodezav, komunike pa v februarju 1907., ko je bila na krmilu še narodna vlada. Samostalni Srbi, ki so bili v tej revolucionarni organizaciji, so torej sklenili, da bodo metali bombe proti samim sebi. Kako je to?

Nastić: V štatu so določbe, da se imajo oziraje se na čas in razmere vporabljati za borbo različna sredstva. Sicer pa sem na to že odgovoril.

Dr. Hinkovič: Niste, saj je vendar to veliko protislovje.

Predsednik (napram Nastiću): Ali je to za vas protislovje?

Nastić: Ni!

Predsednik: No, torej!

Dr. Hinkovič: Bombe bi se torej morale metati takrat, ko so bili člani organizacije na vladnem krmilu, a politiko sloge in ljubezni so

sklenili šele takrat, ko so bili strmolglavljeni z vlade. Za vas to torej ni protislovje! Ali imate dokaze, da sta brata Pričičević dobivala dinarje, kakor trdite prikriti?

Nastić: Na to vprašanje ne bom odgovoril.

Dr. Hinkovič: Torej za to nimate dokazov! Kako ste potem mogli izreci tako težko obdolžitev?

Nato je Nastić prečital pismo Ljube Jovanoviča, v katerem z največjim sarkazmom šiba razmere v Bosni, Črni gori in Srbiji ter se roga bajkam o bombah, ki bi naj igrale veliko vlogo v akciji proti Črni gori.

Dr. Hinkovič: V tem pismu se Jovanovič roga bombaški akciji proti Črni gori. Kako je to mogoče, ako je on sam, kakor vi trdite sodeloval pri tej akciji?

Nastić: To piše iz prevodnosti...

Dr. Hinkovič: Toda prosim vas, po vašem je revolucionarni štatut laž, vsa vaša korespondence je laž, samo vi ste — resnica! Ali ti ljudje v »Slovenskem Jugu« niso imeli nobenega zaupanja v vas?

Nastić (v veliki zadregi): A glejte, v tem pismu mi Jovanovič pravi »vi«, a sva se tikala. Imam za to priče.

Dr. Hinkovič: Torej je tudi v tem bila laž!

Nastić: Če me boste zasmehovali, vam ne bom več odgovarjal.

Dr. Hinkovič: V brošuri »Finale« pišete, da ste izdali na svoje stroške, tu pred sodiščem pa ste priznali, da ste dobili zanjo denar z dveh strani. Prisegli ste torej po krivem.

Predsednik: Odklanjam to vprašanje.

Dr. Hinkovič: Vi pravite, da ste časnikar, povejte nam, pri katerem listu sodelujete?

Predsednik: Zabranjujem to vprašanje.

Dr. Hinkovič: Stavil bom, na svedoka svoje zadnje vprašanje. Ali verujete v bog? (Splošno gibanje in napetost med poslušalcem, zagovornik dr. Sime Mazzura plosa dr. Hinkoviču.) Nastić je srepo zrl v tia in ni dal odgovora. Na to se je senat umaknil na posvetovanje. Po kratkem odmoru je predsednik razglasil sklep, da se dr. Mazzura kaznuje z globo 200 kron, ker je plosal dr. Hinkovič pri njegovem zadnjem vprašanju. Na to je jutri sprečeval Nastića drugi zagovornik dr. Srgjan Budislavljevič.

Dopisi.

Iz Polzeli. V nedeljo, 25. t. m. se vrši na Polzeli velika ljudska slavnost, katero priredita C. M. družnica in brasovški Sokol. Iz prijaznosti sodeluje tudi celjski in žalski Sokol. Spored je obširen in zanimiv. Telovadni nastop treh Sokolov v prostih vajah in vajah na orodju, pevske točke domačega zabora, polževa dirka na dobitke, razne zanimivosti po številnih šotorih; med posameznimi točkami koncertirira narodna godba. Po izčrpanem sporedu prosta zabava in ples. — Opozarjam, da je vodno narodne okoliške po trgih in vseh dolin, naj ne prezro te slavnosti pri nas, v ogroženem kraju, kjer se je jelo nemčurštro precej šopiriti, da je treba našim domačinom utisniti v sreca navdušenje in narodno zavest, da se bodo ob vsaki priliki zavedli, kaj so in vedeni temu primerno nastopati. Pričakujemo mnogobrojni obisk! Na svidenje! — Ob priliki odhodnice g. Nagliča, ki otvoril v Mislinju svojo trgovino, se je nabralo za našo šolsko družbo 5 K 34 v. Zavedenega narodnjaka priporočamo Mislinjčanom!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. julija.

+ Zopet prepovedan shod. Politično in izobraževalno društvo za Krakovo in Trnovo je sklicalo za tudi javen shod, na katerem je imel župan Hribar poročati o svojem delovanju v državnem zboru. Vlada je tudi ta shod prepovedala. S kakimi praznimi pretvezami bo vlada svojo prepoved utemeljila, nas ne zanimosti, kajti dejanskih povoda za takto postopanje ni nobenega. To prepovedovanje naprednih shodov je očitna šikanja in čisto nič drugega. Mogoče, da šikanirajo napredno stranko, da bi se baron Schwarz in grof Chorinsky priliznila klerikalcem in jim izkazala uslugo, mogoče je pa tudi, da so gospodje na dež-predsedništvu s pridom čitali razkritja publicista Bureva in načinu, kako prefigrano ruska tajna policija operira, kadar hoče imeti razburjenja, izgredje, rabuke in atentate, da bi na zgoraj osumničila neljube jih ljudi, pokazala, kako strašno neverne so različne stranke in kako vrla in potreblja in energična je tajna policija. Nujno pozivljamo vse soščljenike, naj se v svojem opravi-

čenem ogorčenju nad vladnim stopanjem ne dado zapeljati v nobeno nepostavnost. Prepričani naj bodo, da se bo z deželnim vlado že obrčalo na pristojnem mestu; če je v barbarski Perziji zavladala svoboda zborovanja, bo napis tudi v Ljubljani.

+ Iz Kostanjevice. Sedaj, ko je izšlo oficijelno poročilo o naprednem shodu 11. t. m., lahko nekoliko odgovorimo na to zadevno poročilo v »Slovenecu«. Najprej konstatiramo, da je »Slovenec« poročeval neizrečeno slabo informiran tako o shodu samem, kakor tudi o kostanjeviških razmerah vobče. Seveda poroča o slabih udeležbi in da niso govornikniči novega povedali. O dr. Oražnemu celo trdi, da ni imel nič poslušalcev. Gleda udeležbe bodi povedano, da ne spravijo klerikalcev nikdar toliko ljudij skupaj, četudi pride vseh 95% »poštenjakov« somišljenikov iz okraja. Da bi pa prišli 27 km oddaljeni, kakor na neha shode in sestanke, o tem kostanjeviških poglavjarji S. L. S. niti sanjati ne smejo. O govoru župana Hribarja ne bomo izgubljali besed, ker hoče tukaj »Slovenec« dopisnik več vedeti, kakor g. poslane. Zavrniti nam je samo neslanov »kritiko« glede dr. Oražna. Poročevalce, ki ni videl v sliši ničesar na lastne oči in ušesa, si v svoji domišljiji lahko predstavlja, da je dr. Oražen govoril golim stenam in prazni dvorani. V tej domišljiji ga ne bomo motili. Zaradi javnosti pa povemo, da je interesantna dr. Oražnova izvajanja o organizaciji in gospodarskih vprašanjih okraja z zanimanjem poslušalo domačega 180 oseb, izmed katereh se je do danes že večina priglasila k napredni organizaciji. Neinformirance dalje napada dr. Oražna zaradi prodaje Aurove pivovarne. Fant niti ne sanja, da bode druge — tudi katoliške — pivovarne na Kranjskem zadela ista usoda in da se dr. Oražna niti najmanjši očitek v tej zadnji prijeti ne more. Največja bedastoča v celiem »Slovenecu« dopisu pa je trditev, da kupuje Bučar vina na Štajerskem in Hrvatskem, ko ga imajo domačini še toliko, da ne vedo kam z njim. Mogoče tiči v tej trditvi kak zloben namen, mogoče pa tudi velikanska ignoranca dopisnika. Gotov, da je ta je trditev taka neresnica, da plača Bučar za vsak hektoliter Štajerskega, hrvatskega ali istrskega vina, ki ga ima v zalogi 10 krov za škofove zavode! Torej z dokazi na dan peresarski bedastočnik. Konečno še o »liberalni trdnjavici«, ki se po mnenju tega konfuznega človeka že ruši. Rečemo samo to: Kostanjevič je v zadnjih letih iz klerikalno-nemčurskega gnezda postalo slovensko napredno mesto, ki ima še vedno toliko trdnega zidu, da se zna ob njem razbiti še nekaj klerikalno-»poštenjakov« glav. Toliko v informacijo »Slovenecu« neinformiranemu poročevalcu.

+ Jesenice in narodna zavest. V zadnjih letih se je na Jesenicah marsikaj spremenilo v narodnem oziru. Vsakemu je znano, da je ob stojači na Jesenicah zveza med Nemci in klerikalci, ki je imela namen zatirati narodno-napredni živelj in pripraviti obmejno slovensko postojanko do padca. Ko je bilo po zslugi klerikalcev prodano, kar se je dalo prodati Nemcem, ko je tovarniška nemčurska stranka prišla takoj daleč, da je danes najmočnejša v občinskem odboru in lahko obstrukira volitev župana, se je omenjena zveza razdrila ter se napravil kompromis med slovenskimi strankama. Potom tega kompromisa je bil imenovan občinski gerent, ki pa je danes baje pozabil, da so se za njega podpisali tudi narodno-napredni odborniki. Zveza slovenskih strank se je ob septemborskih dogodkih mogoče še utrdila, kajti takrat se je v vsakem tudi manj zavednem Slovencu vendarle malo bolj vzbudila narodna zavest. Tudi zunanje lice Jesenice je postalo drugačne: Vsi dvoječni napiši so zginili in se nadomestili s samo slovenskimi. Veselil se je tega napredka vsak zaveden Slovenc, kajti z javnimi napisi se pokaže, da nočemo biti podlagi tujcevi peti. Zveza med slovenskima strankama pa ni ostajala vedno tako trdna, če smemo reči, da je bila sploh katerikrat bog več kot trdna, ampak zvezdelo se je, da klerikalci pač še ne morejo pozabiti svojih prejšnjih zaveznikov. Govorilo se je o neki nemški izjavji, ki jo je podal gerent zaradi lova tovarni in »Slovenec« je svaril pred glavarstvom, ki da vpogled v akte in pusti, da se take »tajnosti« zvedo. A vse to in drugo zveze ni razrušilo, zveza med slovenskima strankama še danes obstaja in to naj bi si zapomnili v prvi vrsti klerikalci! Na vse napade v »Slovenecu« jesienskih novicah, ki so leteli v pretežni večini na »Sokola« se od napredne strani nikdar ni reagiralo. Dvomimo pa, da bi bil dopisnik »Slovenca« molčal če bi se bilo od narodno-napredne strani napadalo Čuke! Toraj to je najkrajša zgodovina zadnje dobe na Jesenicah in če sedaj dopis končal, bi cenjeni bral-

ci mislili, kako lepo je na Jesenicah, a čuje in strmite! Klerikalni občinski odbornik g. Tancar, ki ima svojo gostilno v neposredni bližini kolodvora ima na svoji hiši napis »Übernachtung«. On je bil prvi, ki se hoče prikupiti materi Germaniji! Venio pa k temu prav prijetno paralelno dogodobicu: Na sled v hotel »Union« v Ljubljano so se peljali trije zastopniki jesienskih klerikalcev in sicer: gerent Čebulj, Tancar in Franec Kričec. Slišali smo, da jim je bil na čelu tovarniški Pontrag, kar je pa za nas popolnoma postranska stvar. Glavna reč nam je le to, da je g. Franc Kričec, ki je tudi obč. odbornik takoj drugi dan, ko je prišel od shoda, puštil na svoji gostilni napraviti zopet napis »Übernachtung«. Hudobni jeziki pa so »seveda neutemeljeno« trdili, da so šli omenjeni gospodje zato v Ljubljano, da se na shodu nauči, kako se tajnim potom delajo kompromisi z Nemci in da je g. Krivec to napačno razumel in tako javno načrpal nemški napis.

+ Kje je tistih 67 milijonov kron? Ravnokar je izdal Anton Graf, kontrolni knjigovodja »Prve moravske hranilnice v Brnu«, knjižec z naslovom: »Entwicklungs geschichte der österreichischen Sparkassen«. V tej knjižici pravi, da je zdaj (derzeit) predsednik »Kranjske hranilnice« (des Sparkassevereines) Otmar Bamberg, ravnatelj dr. Anton v. Schoepel, a ulog da ima ta »Kranjska šparkasa« 67 milijonov kron. V zadnjem izkazu za mesec junij pa je ista šparkasa uradno naznana, da ima le blizu 46 milijonov. Vprašamo, zakaj je ravnateljstvo »Kranjske hranilnice« v Ljubljani g. Grafa napačno informiralo, oziroma zakaj pisatelj Graf ne pove resnice?

+ Promocija. Danes je bil promoviran za doktorja prava na češkem vsečilišču odvetniški kandidat Fr. Lipold iz Zalca. Čestitamo!

+ Iz finančne službe. Postala sta finančni tajnik H. Kittag, fin. svetnik in fin. komisar Angelo S. vanik in fin. tajnik za okrožje finančne ravnateljstva v Ljubljani.

+ Iz finančne službe. Predsedstvo kranjskega fin. ravnateljstva je imenovalo fin. konc. praktikanta gg. A. Svetka in A. Sedlarja za finančna koncipista v 10. čin. razr., davne praktikante gg. A. Udermann, A. Levsteka in D. Dereanija pa za prov. davč. asistente.

+ Učiteljska vest. G. Vekoslav Selinskik nameščen je kot suplent na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu na Drav. polju.

+ Iz južnočelesiške službe. Prestavljeni so: Fr. Ulčnik, adjunkt iz Spielfeldu v Ptuj; L. Bučar, asistent iz Ehrenhausna na Pragersku, A. Petrovič, asistent iz Murecka v Šentperlu na Kranjskem; L. Kunčera, aspirant iz Pölfinga v Pesnici; Fr. Bolka, aspirant iz Poljčan v Ehrenhausen; A. Klavora, asist. iz Zagorja na Zidanem mostu; A. Ludošek, post. načelnik iz Hr

je dopust dovoljen, da si uslužbenka oponočije po celoletnem delu, katerega je dovršila ravno pri tej tvrdki. Tudi se ne more vpoštovati člen 64 trg. določil (samovoljna opustitev službe), če je toženka nastopila dovoljeni, počneje neopravičeno preklicani dopust. Tvrdko je torej toženko nepravilno pred postavnim časom odpustila in ji je dolžna povrniti škodo. V istem smislu je odločilo tudi deželno sodišče na pritožbo tvrdke proti prvi razsodbi.

Denarne podpore iz premoženja bivšega vrtnarskega društva za leto 1909. v zneskih po 72 K 16 v so dobili nadučitelji gg. Fr. Črno gaj na Karolinski zemlji, Fr. Höglér v Stalcarjih in M. Bartl v Semiču.

Profesor Fr. Metelkovo ustanovo za ljudškošolske učitelje za 1909 v zneskih po 80 K 41 v so dobili slediči gospodje: nadučitelji S. Grad v Košanju, Jak. Žeber v Starem trgu pri Ložu, Mart. Humeck v Boh. Bistrici, Fr. Rant v Ratečah, Fr. Zagorec v Beli cerkvi in učitelji J. Strekelj na Vrhniku.

"Kozlova dolinka", kjer priredita združeni podružnici Ciril in Metodove družbe v Siški v nedeljo, dne 25. julija veliko veselico, je lep, precej raven prostor nad šišensko cerkvijo. Tja se lahko pride po poti za cerkvijo, ki vodi na grič, ali je pa za Ljubljane zelo primerena pot mimo Švicarije, po Ivan Hribarjevi poti, po kateri se istotako pride na šišenski grič, kjer stoji Zajčev paviljon. Z griča potem zavije pot v gozd in se po par minutah pride v Kozlovo dolinico, kjer se bo vršila veselica. Da se nihče ne bo mogel motiti, bodo na griču kazala, ki bodo kazala pravo po. Pot je ves čas zložna, tako da vsakdo lahko pride tja, ravnotakpa bo vsakdo prišel brez neprilik nazaj, če tudi bo noč. Na veselicu se bodo prodajale za majhen denar trske, ki bodo dobro gorele in razstavljevale pot do griča.

Ogrski bivali, ki je šel gospod Seidl ponje za veselico Ciril in Metodovih podružnic v Siški, so danes dosegli. Zanimivo je pogledati te pri nas nemavade živali; g. Seidl jih je postavil v hlev pri Moharju (zraven cerkve) in odredil, da plača vsakden, ki jih hoče videti, 10 v za družbo sv. Cirila in Metoda.

Delavsko podporno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo, dne 1. avgusta 1909 veselico pri gosp. Berniku, restavracija pri »Kolodvoru« v Vižmarjih. Spored: 1. Od 3. do 6. koncert, 2. petje, 3. šaljiva pošta, 4. srečovlje, 5. od 6. do 11. ure ples, 6. v mraku užiganje umeščnega oganja. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. Ker je čisti doblek namenjen za bolne in one-mogle člane, se prostovoljni darovi hvalječno sprejemajo. K obilni udeležbi se vabijo prijatelji delavstva.

Odbor.

Ustanovitev podružnice slovenskega društva »Merkur« v Kranju bo v nedeljo, dne 25. t. m. popoldne v prostorih gospe Majerjeve. Na vrtu istotam bo potem veselica s prav zanimivim sporedom.

Radeckega veteran. Matija Strukelj, vulgo Matijon, eden izmed sedaj že zelo redkih slovenskih vojnikov, ki so se 1848/9. leta pod praporom fm. grofa Radeckega borili za Avstrijo proti Italiji, je danes, dne 21. t. m. v Dobu pri Domžalah na veke zatinsil svoje trdne oči. Poročega 1827. leta so ga leta 1846 vzeli k domačemu pehotnemu polku št. 17. Služil je kot prostak v Piemontu in bil v vseh bitkah, ki jih je ta polk bil z Lahom. Bil je tudi dalje časa vojniški ujetnik. Kot vojak je prehodil precejsen kos Gorenje Italije, videl Mantuo, Verono, Pesciero, Milan, Rim in mnogo drugih laških mest, o čemer je starina rad pripovedoval. Leta 1856. ga je vojaška uprava odslavila. Naselil se je potem v svoji rojstni vasi, kjer je živel do svoje smrti. Rajni je bil zelo marljiv in veden delavec; vsak gospodar ga je skušal dobiti za dino. Do lani je čil in čvrst opravil vsa kinetijska dela in šele letos je opešal. Dolgo vrsto let je opravil tudi posej mlinskega čuvaja. Pri mrtvilih dveh rodov dobljanskih je starec bedel in jih čeval poslednjo noč. Danes ga je 82letnega zamenila tragična usoda z druzim čuvajem, ki ga straži ob mrtvskem odru. Blag mu spomin in pokoj njegovi duši.

Občni zbor gor. akad. fer. društe »Vesna« v Kranju bo dne 31. t. m. popoldne v »Sokolovih« prostorih.

Savski most v Kranju bodo zgorovili in izročili javnemu prometu v treh mesecih. Minoli teden so odstranili opore širih obodov, mosta, pri čemer so se obodi sesedeli komaj za 12–16 mm, kar je tako ugodno. Podrlj so tudi že obe hiši tik novega mosta (Kocjanovo in Majdičovo). Ta teden prično betonirati vozno konstrukcijo mosta.

Pivovarna v Lescah namenava baje kupiti neka slovenska družba.

Slovensko tamburaško društvo »Stol« se ustanovili v nedeljo v Žirovci na Gorenjskem. Ustanovni

shod se je vršil v gostilni znanega gorenjskega župana A. Kržišnika. Društvo so ustanovili posebno iz ozira na promet tujcev.

Slovesna otvoritev planinske koče na Begunjščici se vrši dne 25. t. m. Ob 11. uri je sv. maša, ki jo daruje begunjski župnik g. J. Kleindienst. — Koča je preskrbljena z vsem potrebnim, dobivala se bodo mrzla in gorka jedila. — Cvetje je na višku razviti, murke, pluvanec in planinske tekmujejo med seboj — razgled krasen in pot pripravna celo boso-sotesko. Litija podružnica ima ta dan svoj sestanek na Begunjščici. Na svidenje!

Telovadno društvo »Sokol« na Jesenicah priredi dne 1. avgusta t. l. na društvenem prostoru (vrt br. Trevna) na Savi ljudsko veselico z javno telovadbo v prid stavbennemu skladu z zgradbo »Sokolskega doma«. Ker je spored zanimiv, vabimo sosedna bratska društva in vse nositelje sokolske ideje na to veselico. Na zdar!

Nesreča na Triglavu. Pred 14. dnevi sta prišla v Mojstrano učitelja z Dunaja gg. Viljem Lass in Karl Plaichinger, oba prijatelja Wagnerja, ki se je lansko leto meseca avgusta ponesrečil na Triglav. Odločila sta se, da gresta po jako nevarni severni steni na Triglav. To pot sta turista Jahn in Zinner prehodila pred dvema letoma in tudi lansko leto, ko sta prišla iskat ponesrečenega Wagnerja, ki je tudi hotel iti sam isto pot, a jo je zgrešil in padel v prepad in se ubil. Jahn in Zinner sta prvič šla sama, a v drugič sta vzela seboj vodnika, mladega Koširja. Lass in Plaichinger sta čakala pri Šmercu do 19. t. m. ugodnega vremena. Ta dan se je vreme obrnilo na bolje, zato odrineta zvečer v Vrata, kjer sta prenočila. Drugo jutro odrineta na Triglav. Ob 3. popoldne, ravno ko je nastala nevihta, dospeta v votilino, kjer sta Jahn in Zinner prvič v sled nastale nevihte prenočila. Tu vedra poldružna uro. Ko nevihta preneha, natvezeta se zopet na vrv ter hočeta nadaljevati svojo pot. Lass, ki je bil pogumnejši, vrže vrv okoli skalnega nosa na jako strmi steni ter začne plezati. Kar se skalni nos odtrga in Lass zdrči čez pečino. Med padcem se vrv vjame za drugi nižji nos in pritegne Plaichingerja, da mu zlomi dve rebri. Vsled potegljaja se poškoduje Plaichinger tudi na glavi. Lass je obvisel na prostem ter vlekel tovariša za sabo. To se je zgodilo ob pol 5. popoldne. Plaichinger vsled natege pritisnjene k skali, si ne ve drugače pomagati, kakor da zasadi svoj cepin v skalo, odveže previdno vrv in jo pritrdi na cepin. Zdaj začne klicati tovariša, ki mu je odgovarjal do 7. ure zvečer. Plaichinger ni mogel pomagati tovarišu, ker je bil vsled poškodovanja preslab. Ob 7. je Lass umolknil. Onesvestil se je in gotovo potem kmalu izdahnil. Plaichinger je ostal čez noč še tam in še le v sredo ob 11. dopoldne je zapustil nesrečno mesto. Odtod odrine kar naravnost in ne po Kugijevo poti na okrožno pot (Ringweg) po snegu ob Triglavu in srečno dospe v Dežmanovo kočo. Od tu pride proti večeru (v sredo) k Šmercu v Mojstrano, kjer naznani vso nesrečo. Načelnik resilega oddelka gosp. Winzig hitro sklice gorske vodnike, da se pripravijo na pot po ponesrečencu. Danes — četrtek — zjutraj ob 2. je odrinilo 9 vodnikov z vrvimi in drugimi pripravami na Triglav. Truplo bodo morali potegniti kakih 200 metrov visoko, da ga spravijo na Kugijevo pot in odtod po okrožni poti na saneh po zelenem snegu — ledenuku vleči na Kredarico in od tam ga peljati še vedno na saneh po Krmu dol in ravno. Tam bodo truplo naložili na voz in prepeljali v Mojstrano. Skozi Kot dol je za tak prenos pot prenerodna. Prevoz po zelenem snegu bo nevaren, ker je novi sneg že ves zdrčil v Vrata in je tam sedaj sam led in zmrznjen sneg. Danes — četrtek — ponoči pričakujemo rešilce z mrljčem. Rajni je zapustil setro, ki je danes zvečer že prišla z vlakom v Mojstrano. Pogreb bo bržkone v petek popoldne ali v soboto dopoldne. Niše določeno, ker še ne vemo odločbe od sodnije. Sedaj ob 8. zvečer so prišli vodniki, pa brez ponešenčce. Ves trud ga rešiti je bil zmanj. Lass visi kakih 200 metrov visoko. Do njega bi se prišlo le po vrv, pa je življenje v nevarnosti, ker kamejne vedno držejo po skali dol. Lass visi sključen, glavo držeč med koleni. Grozna smrt je to!

Nova planinska koča. Akademični krožek češke podružnice S. P. D. je postavil v Julijskih alpah že drugo češko kočo, in sicer na Koritnici. Otvorilo jo 1. avgusta. Koča, ki je tako lično in ugodno prirejena, privabila bodo gotovo mnogo novih gostov s Češkega v prekrasne naše Julijske Alpe. Namenjena je v prvi vrsti za planince, ki gredo skozi Koritnikovo dolino na Mangart, Zalovec ali Ponco in čez sedlo v Trento in na planico.

Obešenec. Dne 20. julija so našli obešenega Josipa Marinšeka, bivšega kovača v Turjaku. Našel ga je g. Prajerja delavec Janez Levstik iz Turjaka.

V Toplicah bo v nedeljo, dne 25. t. m. ustanovni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Toplice pri Rudolfovem in okolico. Občni zbor z ustanovno veselico bo na vrtu g. Ivana Sitarja. Ker je ravno ta občni zbor velike važnosti za našo okolico, vabimo vse narodnočeteče občinstvo od blizu in daleč na to veselico.

Dvojna mera. Povodom sokolske zleta v Sv. Kriz pri Kostanjevici so se peljali nekateri slovenski učenči iz Brežic v spremstvu svojih staršev skozi mesto noseč narodne znake. Raditega so bile kaznovane z zaprom (!). Pri turnarski slavnosti v Brežicah pa so nosili otroci nemških bolje nemškutarških staršev frankfurterske zastavice in trakovce in korakali celo v vrstah »turnerjev«. Seveda nemškutarški otroci smoje nekaznovani izzivati in se jim to steje celo meji zasluge. Pristojno šolsko oblast opozarjam, da je s splošnega vzgojevalnega stališča, katero bi ji moral biti sveto, ta dvojna mera tembolj krivična in neumestna, ker se vzbuja že v srečih otrok zavest, da morajo trpeti krivico, ker so njihovi starši Slovenec.

Električno napravo za razsvetljavo Kamnika in okolice namerava zgraditi mestna občina kamniška. Vzorabili bodo vodno moč pri žagi meščanske korporacije ob reki Bistrici na Županji njivi. Znašala bode pri srednjem stanju vode 132 do 150 konjskih sil. Tok bo napeljan po ozemlju občin Županja njiva, Stranje in Mekine v Kamniku. Po isti poti načrtujejo tudi telefonsko zvezo med osrednjo električno napravo in Kamnikom. Popis naprave in načrte je lahko ogledati pri okr. glavarstvu v Kamniku. Krajevni ogled se vrši dne 4. avgusta t. l.

Umrl je v Kleku pri Trbovljah zaveden Slovenec in neustrašen prisostnik Franc Forte.

Celjskega »Sokola« dom v Gabrijih nemčurskim Celjanom kar ne da miru. Pri belem dnevu vidijo pošasti ter izmišljajo si historije, ki bi bile vprav grozne, če bi ne bile tako neumne ter do pičice zlagane. No, gospoda, mi kar rečemo: le privaditi se je treba!

V Prekopi pri Vranskem ustanovili so javno ljudsko knjižnico.

Vransko pevsko društvo »Vranjska Vilac« obhaja dne 8. avgusta t. l. desetletnico svojega obstoja. — Vrlemu njega vodji, gosp. učitelju Iv. Kramarju, želimo tudi nadalje do sihodne vztrajnosti!

Huda suša je na Dravskem polju; sena je bilo malo, otave ne bo nič, še paše ni na travnikih; batit se je celo, da drugo leto ne bo trava rastla, ker bo korenje po suši in črvi uničeno.

»Naš dan«. Na Jernejevo, t. j. dne 22. avgusta t. l., priredi združena narodna društva v Slovenski Bistrici velikansko narodno veselico v obširnih prostorih hotela »Avstrije«. Polovica čistega dohodka te narodne veselice odmenjena je družbi sv. Cirila in Metoda, druga polovica pa za društveni dom v Št. Ilju. S to veselico pod imenom »Naš dan« hočemo slovenjebistiški Slovenci pokazati našini narodni nasprotnikom osobito slovenjebistiškim nemškutarjem, da je in mora postati v doglednem času Slovenska Bistrica — slovenska v zemlji in v srednjih tistih, samokres z naboji in več vlonilnih priprav. Odali so ga deželnečnu sodišču, katero ga že dalj časa isče radi vlonov in tatvin. Izdal se je v Spitalu, s tem, da je prodajal trgovcem dragocen briljant, v Celovcu pa ga je izdala njegova ljubimka, kateri je pisal dve pismi, da pride tja in povedal kje, naj ga obišče.

»Sokol«. V nedeljo so ustanovili v Volčjedragi odsek goriškega »Sokola«. Ustanovni občni zbor se je vršil ob obilni udeležbi domačinov in gostov iz Gorice v prostorih brata I. Kodermaca.

Gospodinjski šoli v Tomaju na Primorskem je dovoljilo ministrstvo 10.000 K ustanovnine in vzdrževalne podpore tri leta po 2000 K.

Nepoboljšljivi sramotileci Slovencev. Pišejo nam iz Trsta: Nedolgo tega smo na tem mestu okreali zbesnelež okoli gotovih italijanskih zakotnih novin, ker le-ti neprehonomo zasramujejo in blati na naš narod. A danes se je nam zopet baviti s temi sramotileci po poklicu. — Minule nedelje se je vršila dirka tržaškega italijanskega kolesarskega društva »Sempre avanti« iz Trsta v Kormin in obratno, katere se je izven društvenikov — udeležilo več dirkačev iz Italije in tudi dva člana tržaškega slovenskega kolesarskega društva »Balkan«. — Med Kontovelom in Nabrežino, kakor tudi na nekaterih mestih v Furlaniji so bili po cesti posejani želbi, ki so pokvarili kolesa nekaterim Italijanom in tudi obema Slovencem. — Dva Italijana sta se pa po svoji krvidi zaletela v neki kraški ročni voziček in se pri padaču precej poškodovala. — To je dalo sovraštvo polnem mazačem okoli italijanskih listov zopet povod, da dan na dan izlivajo ves svoj gnev in smrad na Slovence, češ, da so oni trošili po cesti želbi in napadali laške kolesarje. Ali vse to nesramno pisarenje je čisto navadno falstvo. —

Požar. V torek popoldne je zgorelo v Mereticih pri Ptiju 6 hiš in gospodarskimi poslopji. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Nesreča na železnični progji.

Počni vltak št. 416 je povozil včeraj

na proggi med Porečami in Krivo vobo neko kmetico. Bila je takoj

mrtva.

Občni zbor in veselica podružnične »Družbe sv. Cirila in Metoda za Borovlje in okolico v senči bajone-

tov. Zadnjo nedeljo se je vršilo znamenito zborovanje pred pragom nemškutarških Borovljem na Korščem, na Dobravi. Koroški Slovenec vstopa in vedno bliže stopa v Rožni dolini proti nemškemu Port - Arturuju — Borovljem, kjer so bili ta dan vsi iz sebe, smatrajoč za silno prednost, da si upa domaći, autohton slovenski živelj zborovati na borovskih tleh. Nemškutarši so hoteli zborovanje na vsak način preprečiti in razbiti. Fakinaža, najeta iz Celovca, je hotela vdreti na vrt Miščeve gostilne, kjer se je vršilo zborovanje, a pravočasno je orožništvo razprodilo hajlovsko druhal, ki je rjula, kakor topa zverin, oznanjuje visoko nemško kulturo. Z zaničevanjem so gledali Slovenec, obdani od orožnikov, ki so stražili vrt v gostilno, to divjško sodrgo. — Zborovanje je otvoril predsednik podružnice gosp. I. Stanisl, poročilo tajniško in blagajniško podružno razpoložilo, da bo stvar uredil. Priporučili bi imeli, da ako se bo tem hujskočem v zasramovalcem prej ali slej res povrnilo milo za drago, ako bodo res udobili to, kar iščejo; naj si lepo pripisajo sami sebi v svojem hujskočem »žurnalom«. — Nesramni napadi na posamezne Sokole in sramotene našega naroda, ne bomo ravno kar čez noč počabilo. — Capito!!

Stara pesem. V Trstu so zaprli 37letnega Osvaldella, ker je izvabil pod pretvezo ženitve 55letnega vdova Schiavani iz Reke čez 8000 K denarja in več dragocenosti in ko jo je popolnoma osušil hotel zbežati. Pri njem so dobili prib

so končane. Te dni odpotuje več policijskih uradnikov v Pariz. 27. t. m. odiše v Cherbourg minister Izvoljški. Na povratku iz Londona obiše car v Kielu cesarja Viljema.

Proti ruski diplomaciji.

Petrograd, 23. julija. »Russkoje Znanje«, glasilo »pravil russki ljudi«, napada rusko diplomacijo, dolžejo, da je strmoglavila absolutizem v Turčiji in v Perziji ter hoče s pomočjo Angležev uvesti popolno konstitucijo tudi v Rusiji. List vprašuje: »Kam jadramo?« Vsak čas nam je pričakovati katastrofe ne zaradi tega, ker postaja Rusija vedno bolj radikalna marveč zato, ker se vlada ne umre ali neče biti s sovražniki samodržstva. Ako se ne izvrše v kratkem potrebne spremembe v ministrstvu, bo se masonom in kadetom posrečilo uveljaviti popolno konstitucijo, kar bo v pogobu državi in narodu, a tudi pravoslavnim veri. Tako pišejo — ruski klerikali.

Bolezen kralja Petra.

Belgrad, 23. julija. Na potu iz Kruševca v Ribarsko Banjo, se je kralj Peter opetovanjo onesvestil. Po informacijah na kompetentnem mestnem bolhu kralj že dlje časa na neki živčni bolezni, ki ima sicer za posledico večkratno onesvečenje, ki pa je sicer brez nevarnosti.

Kralj Alfonz je odpovedal svoje potovanje.

Madrid, 23. julija. Kralj Alfonz je odpovedal svoje potovanje v Coves in sicer radi velerensih vesti, ki so došle iz Melile.

Kdo bo francoski zunanjji minister?

Pajiz, 23. julija. Osebe, ki so v najobjem stiku z Briandom, zatrjujejo, da bo poveril porfijel ministristva zunanjih del svojemu prijatelju Milletandu. Delcassé ne pride pod nobenim pogojem v poštov.

Radi carjevega obiska.

London, 23. julija. Delavska skupina v poslanski zbornici je predlagala, naj se nekaj postavk v vladnem proračunu črta v znak protesta proti obisku ruskega carja. Zbornica je ta predlog odklonila s 187 proti 79 glasovom.

Gospodarstvo.

— Ponudbeni razpis. C. in kr. skladische za artiljerijsko opravo na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namera na potom javne konkurence oddati dohavo raznih predmetov, kakor potrebsčin za opredo, predmetov iz modenine in lesa, tkanin, pletenin, vrvarskega blaga, orodja, papirja, oprave za konje, oprave za pisarne in šole, orodja, potrebsčin, za razsvetljavo in drugih različnih tvarin. Ponudbe je vložiti najkasneje do 9. avgusta t. l. Ravno tam se dobe proti plačilu tudi pripomočki za sestavljanje ponudbe.

Privoščite si večkrat na teden izborne teste in „Pekate!“

2005-3

Zlne cene v Budimpešti.

Dne 22. julija 1909.

Torem.

Pšenica za oktober 1909 za 60 kg K 1373
Rž za okt. 1909 za 50 kg K 999
Koruz za avgust za 50 kg K 787
Koruz za maj 1910 za 50 kg K 695
Oves za okt. 1909 za 60 kg K 765

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo,

vreme nad morjem 300-2. Srednji srčni tlak 784-0 mm

	Cas opazovanja	Stanje bareometra v mm	Vetvor.	Nebo
22. 9. av.	734 6	204 sr. jvzhod		jasno
23. 7. zj.	736 3	167 sl. jvzh.		"
2. pop.	734 9	288 sr. jzahod		"

Srednja včerajšnja temperatura 20°, norm. 19°. Padavina v 24 urah 0 mm.

Marijine

sodarje

lode ob dobrem zaslugu Tvernica cementa v Bakru.

2718-1

Slikarski in pleskarski pomočnik

2704-2

Vodovodi inženir-hidrotekt Konrad Lachnik, Ljubljana

kanalizacije, kopališke naprave

Beethovenove ulice štev. 4.

Brzojavi: Lachnik-Ljubljana.

653 24

Projekti in izvršitev pri domaći specialni tvrdki (tehn. zvez. mnenja ob poveritvi gradbe zastonji).

Dva kleparska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo Ivan Bojina, klepar v Sp. Šiški. 2702-2

Zemljišče

ležeče ob okrajni cesti med Zgorje Šiško in Dravljami, pripravno za stavbišča v velikosti 3 oralov, se bude prodalo skupno ali razdelno na javni dražbi 2707-2

v nedeljo, dne 25. julija ob 3. popoldne na lici mesta. Županstvo Zgor. Šiška.

10.000 parov čevljev!

4 pari Čevljev samo K 6-50.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjava na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje pa moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo K 6-50.

Za narocitev zadostuje dolgot.

2725 Razposiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Anton Arčan

stavbnik mlinov in žag v Št. Jurju ob Juž. železnici na Štajerskem

se priporoča slav. občinstvu

za izdelovanje mlinov in žag

tudi za majhne vode. 2232-7

Izdelujem po najnižjih cenah, izpričevala na razpolago.

Št. 379/pr.

Donašalec in stanovanje

inčenec se sprejmeta v kavarci „Evropa“ v Ljubljani. 2733-1

Iv. Bizovičar

umešni in trg. vrtnar Ljubljana, Kolezijske ul. 16

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetličnih in listnatih rastlin, vrtnic, preizmuječih cvetilce (perene), krasna cvetlična grmevja, konifere, cvetlice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in buketi za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah. 1542 16

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in veste

2732-1

Resna ženitna ponudba.

Fant, star 36 let, trgovec, ima dohodkov na leto 4000 do 5000 K iz trgovine in premoženja, že neveste izobražene in dobre gospodinje, ki ima nekaj svojega premoženja. 2727-1

Pisma naj se pošiljajo do konca julija, če mi goče s sliko, pod „srečni čas štev. 52“ glavna pošta Ljubljana. 2711-1

Prva pardubiška tvornica kislega zelja, r. z. z. o. z. v Pardubicah ponuja po najnižjih cenah svoje prvorstne izdelke

kislega zelja (glavnatega) kakor tudi belega ohrovita samo v celih vagonih po cenah brez konkurence — Obenem se iščejo uvedeni zastopniki. 2661-5

C. in kr. intendancija 3. voja

Aviso

k št. 7618 I. 1909.

zaradi zakupne oddaje sena, slame, drva in premoga

za v postajah	Ponudbene obravnavne se bodo vrstile pri	v	due
Celje	voj filial preskrbovališču	Celju	2.
Ptuji	okrajnem glavarstvu	Ptuju	3.
Celovec	vojaškem preskrbovališču	Celovcu	4.
Št. Vid	okrajnem glavarstvu	Št. Vidu	5.
Volšperk	okrajnem glavarstvu	Volšperku	6.
Gradec	vojaškem preskrbovališču	Gradcu	7.
Radgona	okrajnem glavarstvu	Radgoni	8.
Kormin	občinskem uradu	Korminu	9.
Gorica	vojaškem preskrbovališču	Gorici	10.
Maribor	občinskem uradu	Mariboru	11.
Sl. Bistrica	mestnem magistratu	Sl. Bistrici	12.
Rovinj	okrajnem glavarstvu	Rovinju	13.
Poreč	občinskem uradu	Poreču	14.
Bruck na Muri	okrajnem glavarstvu	Brucku na Muri	16.
St. Marein	okrajnem glavarstvu	Judenburgu	17.
Kanal	občinskem uradu	Kanalu	19.
Gradišče	okrajnem glavarstvu	Gradišču	20.
Tržič	občinskem uradu	Tržiču	21.
Ronki	okrajnem glavarstvu	Ljubljani	23.
Ljubljana	vojaškem preskrbovališču	Trstu	24.
Trst	okrajnem glavarstvu	Sežani	25.
Koper	občinskem uradu	Trbižu	26.
Bazovica	okrajnem glavarstvu	Bovcu	27.
Sežana	voj. filial preskrbovališču	Tolminu	28.
Trbiž	občinskem uradu	Beljaku	30.
Malborjet	okrajnem glavarstvu	Kočah	31.
Rabl	občinskem uradu		
Bovec	okrajnem glavarstvu		
To min	okrajnem glavarstvu		
Beljak	okrajnem glavarstvu		
Koča	občinskem uradu		

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo pri gori navedeni obnavljalni mestni razgrnjeni razglas in zvezki pogojev, kateri zadnji se dobivajo zastonji pri vojaških preskrbovalnih skladbičih.

V Gradcu, 1. julija 1909.

C. in kr. intendanca 3. voja.

Splošno kreditno društvo

r. z. z. o. z. 2430-5

v Gospodski ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/4% brez odšitka rentnega davka; ekskomptira menice in daje posejilja na osebni kredit po 5 1/2% do 6 1/2%.

Lastno premoženje znaša v deležih K 179 765 55

Skupna aktiva 1.242 166 77

Denarni promet v letu 1908 je 6.296 087 46

v slednjem letu bo ob 1. januarju 1909

zavojeno za vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/4% brez odšitka rentnega davka.